

Leesonderwijs & Dyslexie

Op basisschool de Burcht volgen wij al enige tijd het Protocol voor Leesproblemen en dyslexie. Dat houdt in dat de ontwikkeling van uw kind op gebied van lezen en spellen scherp in de gaten wordt gehouden. Vier keer per jaar vindt er een controle plaats over de vorderingen. In de perioden tussen deze meetmomenten wordt er zo nodig intensief geoefend met programma's als Ralfi* of Connect* lezen. Mocht een kind ondanks deze begeleiding zich na een half jaar niet verder ontwikkelen, dan gaan wij op zoek naar andere manieren van begeleiding. Natuurlijk worden alle stappen die in de begeleiding van een kind worden ondernomen, besproken met de ouders. U ontvangt bijvoorbeeld handelingsplannen of u wordt uitgenodigd om de ontwikkelingen of de te ondernemen plannen te bespreken. De school onderneemt niets zonder uw toestemming.

(* zie website CBS de Burcht)

Kleuters

In alle groepen wordt er aandacht besteed aan leesonderwijs. De taalontwikkeling begint al in de voorschoolse periode. Bij de kleuters is de leerkracht een voorbeeld in het gebruik van taal. Zij biedt een stimulerende leeromgeving aan en doet activiteiten in de klas die gericht zijn op het uitbreiden van de woordenschat. Ze leest veel voor en bespreekt de boeken met de kinderen. Herhaling is hierbij belangrijk omdat de kinderen zich steeds bewuster worden van de inhoud. Daarnaast heeft voorlezen ook een sociale functie.

Zij doet ook talige spelletjes en werkjes met de kinderen. De kinderen worden zich bewust van taal en het alfabet. Zij 'schrijven' en lezen op hun eigen niveau. Op die manier ontdekken kinderen dat er gesproken taal en schrijftaal is. Kinderen spelen met het zien en horen van woordbeelden (Visueel, auditief) en doen allerlei activiteiten met taal om de vaardigheid hierin te vergroten en indirect alvast letterkennis op te doen. Elke vorm van taalgebruik bij de kleuters is een voorbereiding voor het aanvankelijke lezen in groep 3.

Daarom wordt in deze fase van beginnende geletterdheid ook al de ontwikkeling van het kind

in kaart gebracht door middel van toetsen. De leerkrachten kunnen zo de leerlingen met een achterstand effectief begeleiden in de klas.

Groep 3, 4

In groep 3 wordt in de klas gestart met het leren lezen en schrijven van letters, woorden en zinnen. Dit noemen we de fase van aanvankelijk lezen. De bedoeling is dat kinderen in een relatief korte periode enigszins vloeiend kunnen lezen. Vanaf deze groep wordt door middel van de methode Veilig Leren Lezen regelmatig gemeten hoe de vorderingen van de kinderen zijn. Wanneer er iets mis gaat in de ontwikkeling wordt er zo snel en adequaat mogelijk op in gesprongen. Het is in deze fase heel erg belangrijk om preventief hulp te bieden op basis van de te verwachten ontwikkelingen, in plaats van dit met terugwerkende kracht aan te pakken.

In groep 4 wordt het leesproces voortgezet. In de regel beschikken de kinderen in het begin van deze klas over de benodigde letterkennis, herkenning van woordbeelden en leren zij steeds meer tempo te maken met lezen. Het lezen gaat ook steeds beter op toon. Het maken van veel leeskilometers is vanaf dit moment heel belangrijk voor de verdere ontwikkeling, dan moeten de basiselementen van lezen wel beheerst worden.

En dan verder..

Na groep 4 is in de meeste gevallen het 'leren' lezen onder de knie. Het accent ligt in groep 5 en 6 op het behalen van een goed technisch leesniveau. Dit wordt gemeten met de AVI

toetsen. De bedoeling is dat alle kinderen aan het einde van groep 6 AVI 9 beheersen. Als school kiezen wij ervoor om de leerlingen te motiveren en te stimuleren dit niveau zo snel mogelijk te halen.

Want lezen is geen doel op zich.

Goed technisch kunnen lezen is belangrijk om uiteindelijk te begrijpen wat je leest. Daarom ligt in de bovenbouw het accent op het begrijpen van verhalen en informatieve teksten. Het doel van lezen is niet het kunnen lezen, je leest altijd omdat je iets wilt weten of omdat je het leuk vindt om een leuk of spannend verhaal te lezen.

Wanneer het echt niet lukt:

We volgen de leesontwikkeling van onze kinderen op de voet. Zodra er iets mis loopt of lijkt te lopen in de ontwikkeling proberen we de kinderen zo goed mogelijk te begeleiden en weer op niveau te brengen. Helaas lukt ons dit niet altijd. Wanneer we eind groep 3 merken dat een kind stagneert in zijn ontwikkeling en er na extra hulp geen verbetering is, dan hebben wij een vermoeden dat er sprake zou kunnen zijn van dyslexie.

Dyslexie is een leesstoornis in de hersenen. Deze stoornis is aantoonbaar door 3 verschillende zaken:

1. Het is erg hardnekkig. Voor kinderen met dyslexie blijkt dat kinderen bijna geen of weinig baat hebben bij begeleiding. (minimaal 3x per week, gedurende een half jaar)
2. In vergelijking met andere vakken, bijvoorbeeld rekenen blijkt dat er een duidelijk verschil is in de prestaties.
3. Gezien het IQ van de leerling presteert de leerling minder dan we mogen verwachten.

Het vaststellen van deze stoornis gebeurt door een externe instantie (de onderwijsbegeleidingsdienst of Centraal Nederland). Een verklaring is tegenwoordig onbeperkt geldig. In sommige, vaak ernstige, gevallen worden onderzoek en begeleiding verzekerd door een ziektekostenverzekering.

Op zich kunnen we niets aan dyslexie doen. We kunnen met goede programma's wel ons best doen om de leerling op een voor hem hoogst haalbaar niveau te brengen. Wanneer dit niveau niet hoog genoeg is, bestaat er een kans dat de leerling ook moeite heeft met het begrijpen van teksten in andere boeken. (aardrijkskunde, geschiedenis en biologie). Hiervoor bestaan middelen ter ondersteuning, die we op basis van adviezen die bij een verklaring van dyslexie worden gegeven, kunnen toepassen. Wanneer nog blijkt dat dit niet werkt moeten we besluiten de lesstof te verminderen waardoor alleen de kern van de leerstof aangeboden wordt aan deze kinderen. Dit is het uiterste geval.

Een tweede probleem wat een verminderd leesniveau met zich meebrengt, is dat door het blijven lezen van boeken op een laag of lager niveau, ook de woordenschat zich verminderd ontwikkeld. Zonder kennis van woorden wordt het ook moeilijk om teksten te begrijpen. Beide zaken houden we dus scherp in de gaten!

Wat kunt u thuis doen?

Het is altijd belangrijk om thuis zelf veel voor te lezen en samen te lezen.

De leesmotivatie van het kind is een belangrijke sleutel in het succes van een goede leesontwikkeling, lezen is leuk! Wanneer u zelf laat merken dat u goed lezen belangrijk vindt, u bent zelf enthousiast, dan brengt u dit over op uw kind. Het is echt belangrijk om als ouders betrokken te zijn bij de leesontwikkeling.

Wanneer er bij uw kind sprake is van speciale leesbegeleiding dan ontvangt u via het handelingsplan of gesprekken specifieke tips voor uw kind.

